

Cena pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 9 SIERPNI 1937 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 217

Przemówienie Marszałka Śmigłego-Rydza na zjeździe legionistów w Krakowie

Musimy podnieść całokształt życia Polski. — Czas w Polsce wprowadzić stosunki, oparte na prawdzie!...

Kraków, 8 sierpnia. Dzisiaj, w dniu ogólnego zjazdu Legionistów Polskich, Kraków przyozdobił się bogato na przyjęcie gości.

Dworzec kolejowy tonął w szkarlatnych draperiach, flagach i orłach legionowych.

Spółowe popiersie Marszałka Piłsudskiego, umieszczone w ścianie frontowej dworca, było ozdobione barwnymi krzyżami Virtuti Militari i Niepodległości na tle szkarlatu, kwiecia i zieleni.

Przed pięknie udekorowanym budynkiem Oleandrów na wyniosłym postumencie umieszczono popiersie Marszałka Piłsudskiego.

Cała Aleja 3-go Maja udekorowana była flagami o barwach państwowych.

O godzinie 8-ej rano nastąpiło na dworcu powitanie przybyłych z Warszawy członków rządu z premierem Składkowskim na czele.

O godz. 8.45 przybył Marszałek Śmigły-Rydz w otoczeniu członków rządu i komendy naczelnej Zw. Legionistów.

Przed żywiołowych owacyj ustawiono przed frontem zebranych legionistów stronach pocztowych, które ustawiły się po bokach ołtarza polowego, u stóp popiersia Marszłów z flagami państwowych.

Nabożeństwo odprawił ks. biskup Gwiliński w otoczeniu licznej kapłanów.

Po Mszy Pontyfikalnej Marszałek Śmigły-Rydz wszedł na udekorowaną scenę i wygłosił przemówienie, które było transmitowane przez megafony.

Koledzy! Witam wasz zjazd. Zbiórki w rocznicę 6 sierpnia stały się naszym zwyczajem, uświęconym wieloletnią tradycją. Były one zawsze manifestacją żołnierskiej przyjaźni, która powstała i rozwijała się wśród wielu zdarzeń historycznych, tych które stały się podstawą zmiany innego wyglądu politycznego Europy i głębokich przemian — światopoglądowego i duchowego — już nie tylko Europy ale i ludzkości.

Wśród gromów, przelatujących z jednego krańca Europy na drugi, wśród błyskawic, oświetlających milionowe bitwy narodów i rzucających blask na naszą niewielką ówczesną gromadę, wyrosła piękna płonka żołnierskiej przyjaźni. Zakwitła ona na wspólnej żołnierskiej roli, gdy w drodze do niepodległej Polski wspólne trudy i niebezpieczeństwa były próbą naszej miłości ojczyzny i tej przyjaźni żołnierskiej. Ona też była zawsze uzasadnieniem naszych zjazdów, szczególnie w ostatnich latach życia KOMENDANTA. Najwyższym zaś i najpodnioslejszym akcentem był zawsze hołd dla Komendanta bez względu na to czy był On z nami, czy Go wśród nas nie było. Był to najwyższy i najpodnioslejszy akcent, był to hołd dla TWÓRCY NIEPODLEGŁEJ POLSKI, od którego postaci bił wielki styl dokonanych przełomowych czynów, na którego czole — najdosłowniejszym z pośród wszystkich czoł — chmurzyła się wielka troska i jaśniała najtwardsza decyzja.

Oddanie dziś tego hołdu Komendantowi jest w czasie tego zjazdu najwyższym i najbardziej podniosłym akcentem. Dla oddania tego hołdu razem z wami przybywam tutaj i to — po tym dawnym akcentem żołnierskiej przyjaźni — było przyczyną mego przybycia.

Ale wykorzystam tę sytuację, że mam tak licznie przed sobą zebranych kolegów, którzy już wyszli z czynnej służby wojskowej i są czynni w życiu cy-

wilnym, aby im powiedzieć kilka słów. Koledzy! Wiadome wam jest, że świat dziś przeżywa przejmujące dreszcze. Rodzi się głęboki niepokój o przyszłość a równocześnie wrą wszędzie zabiegi i usiłowania, aby w tę przyszłość wejść w jaknajlepszej i najsilniejszej postawie i formie. Każde państwo robi to na swój sposób. Każdy robi to co uważa za najcenniejsze, albo robi to, na co go stać. Czy Polska może pozwolić sobie na nie myślenie o przyszłości. Czy Polska jest izolowaną wyspą, której brzegów strzegą jakieś nadprzyrodzone potęgi i wobec tego wolno Polakom pozwolić sobie na harcowanie, bezpłodne i doktrynerskie spory? Polska ma dziesięciokrotnie więcej do zrobienia.

Liczne pokolenia zabórców żyły i kładły się do grobu z katechizmem unicestwienia wszystkiego co Polskie. Liczne pokolenia Polaków umierały, nie mogąc wydzwignąć siły polskiej. Tym większe nasze zadanie. Musimy podnieść całokształt życia Polski na inny, większy styl. Nie jestem pesymista, Koledzy, i daleki jestem od narzekania. Nie mniej musimy stwierdzić, że mimo olbrzymiego dorobku naszych lat powojennych, jesteśmy jeszcze w wielu dziedzinach prymitywnym. Pochodzi to stąd, że w tym czasie gdy inne państwa przeżywały największy rozwój, myśmy państwa nie mieli. Z tego prymitywu musimy wyjść, ile Polska ma być istotnie Wielkim Państwem. A jak wyjść?

1. MIEĆ SILNĄ DOBRĄ ARMIE, KTÓRABY GWARANTOWAŁA SPOKÓJ ZEWNĘTRZNY.

2. — ŻOŁNIERSKA, TWARDA BEZWZGLĘDNA REKA UTRZYMAĆ ŁĄD, PORZĄDEK BEZPIECZEŃSTWO JUTRA W NASZYM ŻYCIU WEWNĘTRZNYM.

3. — MAJAC SPOKÓJ ZEWNĘTRZNY I SPOKÓJ WEWNĘTRZNY SKONSOLIDOWAĆ ZWARTY IDEOWY KAR-

NY ZESPÓŁ LUDZI, KTÓRZY JUŻ MAJĄ DOŚĆ KRETYCH DRÓG, ALBO TĘCH, KTÓRZY MŁODZI WCHODZĄ W ŻYCIE I KTÓRZY CHCA DLA POLSKI PRACOWAĆ I KTÓRYM NA POLSCE ZALEŻY.

Komu na Polsce zależy i kto nie ma głowy opanowanej przez doktrynerstwo, ten napewno porozumie się co do zasad ideowych. W tym zespole ludzi trzeba przerobić ewolucję i zmienić psychikę polską. Tym zespolem ludzi trzeba zacząć pracę podniesienia życia Polski jako państwa na szczebel wyższy.

Naturalnie — mówię tu w wielkich skrótach, jakkolwiek może to się wydawać zbyt proste. Ale, Koledzy, wielkie rozstrzygnięcia są proste zawsze i ja wierzę w to, że się tego dokona, bo wierzę w Polskę. Ludzie muszą przekonać się, że ten prosty właśnie sposób dał im więcej niżeli chimeryczne, fantastyczne doktryny, które nie dotrzymują swych przyrzeczeń, a dają mordownie, dają brańbójcze walki i dają jeszcze większą niedzę. Wierze, że znajdzie się zespół takich ludzi w Polsce. Gdyby do rzetelnej pracy dołożono tę energię, umysłowość, entuzjazm a nawet ofiarność, którą się wkłada w spory, podkopywanie, judzenie, — jakże inaczej Polska wyglądałaby.

Ale jestem głęboko przekonany, że znajdzie się sposób, aby tych, którzy chcą ludzi, przekonać, że czas z tym skończyć. Czas Koledzy, w Polsce wprowadzić stosunki oparte na prawdzie, nad szedł czas podnieść przyłbice, odrzucić wszelki fałsz. Jestem głęboko przekonany, że wśród was, w obozie legionowym, ta przyjaźń, która urodziła się w bezpodległym sąsiedztwie śmierci, istnieje.

Przemówienie Marszałka Rydz-Śmigłego zostało przyjęte hucznymi oklaskami, po czym zebrani odśpiewali „Pierwszą brygadę”.

Hołd u trumny Marszałka Piłsudskiego

Przedstawiciele Rządu i Armii w krypcie na Wawelu

Kraków, 8 sierpnia. Pierwszej Kadrowej rzucono kwiaty.

Po defiladzie poczty sztandarowej w liczbie 50 udały się NA WAWEL, gdzie ustawiły się u wejścia do krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów.

W krypcie ustawiły się poczty sztandarowe historycznych sześciu pułków piechoty legionów, dwóch pułków szwoleżerów rokitańskich oraz poczet sztandarowy pułku ziemi krakowskiej. Dalsze kolumny defilady ruszyły ulicą Straszewskiego do Wawelu.

Marszałek Śmigły-Rydz w otoczeniu członków komendy naczelnej Zw. Legionistów przybył samochodem od strony Pl. Bernardyńskiego a następnie zeszedł drogą królewską do głównej bramy, gdzie dołączył do czoła pochodu.

Po chwili wrkoczyły do krypty Wawelskiej delegacje.

Na czele gen. Schally niósł wieniec, ułożony w formie krzyża legionowego, od 14. zjazdu Zw. Legionistów. Następnie niesiono wieniec z białych i czerwonych róż z napisem: „MARSZAŁKOWI JÓZEFOWI PIŁSUDSKIEMU POLSKIE SIŁY ZBROJNE”.

Za wieńcami kroczyli Marszałek Śmigły-Rydz, płk Koc, wojewoda krakowski Gnoiński, prezes okręgu Związku Legionistów wicemarszałek senatu Kwaśniewski, min. Ulrych, gen. Górecki, wicepremier Kwiatkowski oraz członkowie komendy naczelnej Zw. Legionistów.

Kompania honorowa sprezentowała broń a orkiestra odegrała hymn narodowy. Następnie P. Marszałek w otoczeniu dostojników państwowych udał się na dziedziniec arkadowy, skąd sa-

molotem odjechał do miasta.

W dalszym ciągu odbywała się defilada uczestników według kół pułkowych, które przemaszerowały przed wejściem do krypty i opuściły Wawel od strony Pl. Bernardyńskiego.

Marszałek Śmigły-Rydz udał się na obiad do koszar artylerii.

Z powodu niepogody marsz kół pułkowych na Sowiniec został odwołany. Marszałek Śmigły-Rydz wraz z p. premierem i członkami rządu i płk. Kocem wyjechali z Krakowa o godz. 15 do Warszawy. Pozostał jedynie wicepremier Kwiatkowski, który miał się udać z Krakowa do Mościc. Uczestnicy zjazdu stopniowo opuszczali Kraków w niedzielę wieczorem a wielu pozostało do poniedziałku.

Wszystkie oddziały były entuzjastycznie witane a pod stopy maszerującej

